

(245) “कृञ् हिंसायाम्” (V-स्वादि:-1253. सक. अनि. उभ.)

‘हिंसाकरणयोः श्वावौ कृणोति कृणुते कृञ् ।

करोति कुरुते द्वे द्वे सम्पद्येते पदे क्रमात् ॥’ (श्लो-31) इति देवः ।

कारक:-रिका, कारक:-रिका, ¹चिकीर्षक:-र्षिका, ²चेक्रीयक:-यिका ;

कर्ता-त्री, कारयिता-त्री, चिकीर्षिता-त्री, चेक्रीयिता-त्री ;

³कृण्वन्-ती, कारयन्-न्ती, चिकीर्षन्-न्ती ; —

‘करिष्यन्-न्ती-ती, कारयिष्यन्-न्ती-ती, चिकीर्षिष्यन्-न्ती-ती ; —

कृण्वानः, कारयमाणः, चिकीर्षमाणः, चेक्रीयमाणः ;

करिष्यमाणः, कारयिष्यमाणः, चिकीर्षिष्यमाणः, चेक्रीयिष्यमाणः ;

⁵कृत्-कृतौ-कृतः ; — — —

⁴कृतम्-तः-तवान्, कारितः, चिकीर्षितः, चेक्रीयितः-तवान् ;

करः, कारः, चिकीर्षुः, चेक्रियः ;

कर्तव्यम्, कारयितव्यम्, चिकीर्षितव्यम्, चेक्रीयितव्यम् ;

करणीयम्, कारणीयम्, चिकीर्षणीयम्, चेक्रीयणीयम् ;

कार्यम्, कार्यम्, चिकीर्ष्यम्, चेक्रीय्यम् ;

ईषत्करः-दुष्करः-सुकरः ; — — —

⁶क्रियमाणः, कार्यमाणः, चिकीर्ष्यमाणः, चेक्रीयमाणः ;

कारः, कारः, चिकीर्षः, चेक्रीयः ;

कर्तुम्, कारयितुम्, चिकीर्षितुम्, चेक्रीयितुम् ;

कृतिः, ⁷कारा, कारणा, चिकीर्षा, चेक्रिया ;

1. ‘इको झल्’ (1-2-9) इति क्तिवम् । ‘अज्झनगमां सति’ (6-4-16) इति दीर्घः ।

‘ऋत इद्वातोः’ (7-1-100) इतीत्वम् । रपरत्वम् ।

2. ‘रीढतः’ (7-4-27) इति रीड् । गुणोऽभ्यासस्य ।

3. ‘स्वादिभ्यः श्नुः’ (3-1-73) इति श्नुः चिकरणप्रत्ययः । ‘हुश्नुषोः साधेधातुके’ (6-4-87) इति यण् । णत्वम् ।

4. ‘ऋद्धनोः स्ये’ (7-2-70) इतीद ।

5. ‘ह्रस्वस्य पिति कृति तुक्’ (6-1-71) इति तुक् ।

6. ‘रिङ् शयगुलिङ्क्षु’ (7-4-28) इति रिङ् ।

7. ‘कारा बन्धने’ (ग. सू. 3-3-104) इति भिदादिषाठाद् ।

A. ‘कुञ्जा कृता रिबलमैक्षत वृण्वती सा
पात्रं समीरधुतसौरभधूतभृङ्गम् ॥’ भा. का. 2-68,